

آشنایی با حماسه دفاع مقدس

خداوند در آیه 39 سوره حج به چه کسانی اجازه جهاد داده است؟ چرا؟

أذن للذين يقاتلون بأنهم ظلموا^ج وإن الله على نصرهم لقدير

به کسانی که جنگ بر آنان تحمیل گردیده، اجازه جهاد داده شده است؛ چرا که مورد ستم قرار گرفته‌اند

و خدا بر یاری آنها تواناست.

سوره حج - آیه ۳۹

1- با سقوط نظام شاهنشاهی، سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران بر چه اساسی شکل گرفت؟

2- چرا پس از پیروزی انقلاب اسلامی بر قدرت ها به حمایت و تحریک گروه های ضد انقلاب پرداختند؟

1 با سقوط رژیم فاسد شاهنشاهی، سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران بر اساس حمایت از مظلومان و مسلمانان و مخالفت با قدرت های ستمگر شکل گرفت. ² برای ابر قدرت ها قابل تحمل نبود که ایران اسلامی در جهت مخالفت با منافع ناحق آنها عمل کند. این عوامل باعث شد که بلافاصله پس از پیروزی انقلاب اسلامی، گروهک های ضدانقلاب با حمایت و تحریک بیگانگان و با شعارها و عناوین فریبنده در جهت خواست و منافع دشمنان فعالیت کنند.

ترور شخصیت های برجسته و انقلابی، تحریک قومیت ها برای خودمختاری، فعالیت مسلحانه گروه های ضدانقلاب در برخی از شهرها و مناطق مرزی کشور و... بخشی از حوادثی بود که به منظور از بین بردن انقلاب اسلامی صورت گرفت؛ ولی تمامی آنها با رهبری هوشمندانه امام خمینی رضی الله عنه و مقاومت و پایداری مردم ایران با شکست مواجه شد.

الف) چند مورد از فعالیت های دشمن برای از بین بردن یا منحرف کردن انقلاب اسلامی را نام ببرید

ب) این فعالیت ها چگونه با شکست مواجه شد؟

بیشتر بدانید

امام خمینی به عنوان رهبر و راهنمای مردم با اعتماد و اطمینانی که از ایمان او به قدرت خداوند سرچشمه می گرفت، ملت بزرگ ایران را به ایستادگی و ترسیدن از دشمن دعوت کرد: «من از ملت بزرگ ایران خواهانم که در هر مسئله ای که پیش می آید، قوی باشند، قدرتمند باشند، متکی به خدای تبارک و تعالی باشند و از هیچ چیز باک نداشته باشند. ما از آن قدرت های بزرگ نترسیدیم، این [صدام] که قدرتی ندارد، [ارتش بعثی] عراق که چیزی نیست».

فعالیت (۱)

درباره ترور شخصیت‌های انقلابی توسط منافقین کوردل به تحریک آمریکا و رژیم اشغالگر قدس، پرس‌وجو و تحقیق کنید و فهرست زیر را کامل کنید.

فهرست برخی از شهدای ترور

نام و نام خانوادگی شخصیت ترور شده	مسئولیت او	محل و نحوه ترور
۱- شهید مطهری	مسئول شورای انقلاب	تیراندازی در منطقه 12 تهران
۲- شهید بهشتی	مسئول حزب جمهوری	انفجار در محل حزب
۳- شهید علی‌محمدی	دانشمند هسته‌ای	انفجار بمب
۴- شهید احمدی روشن	دانشمند هسته‌ای	انفجار بمب
۵- شهید شهریاری	دانشمند هسته‌ای	انفجار بمب
۶- شهید رجایی	رئیس جمهور	انفجار بمب در دفتر نخست وزیر

چرا صدام تهاجم و تجاوز سراسری خود را به کشور ایران آغاز کرد؟

در چنین شرایطی صدام که وقوع انقلاب اسلامی در ایران را تهدیدی جدی برای حکومت دیکتاتوری خود می‌دانست، با تحریک و حمایت قدرت‌های سلطه‌گر، تهاجم و تجاوز سراسری خود را در طول ۱۳۳۶ کیلومتر از مرزهای جنوب و غرب سرزمین ما آغاز کرد. صدام با ارتش مجهزی که فرماندهی آن را خودش بر عهده داشت، گمان می‌کرد که در مدت یک هفته با اشغال میهن ما بخشی از این سرزمین را به کشور عراق ملحق خواهد کرد. چگونگی تهاجم نظامی به کشورمان را از زبان یکی از دانش‌آموزان خرمشهری آن دوران با هم می‌خوانیم:

بیشتر بدانید

«روز سی و یک شهریور ماه ۱۳۵۹ ساعت بین ده و نیم، یازده صبح بود که با غرش ده‌ها هواپیما سراسیمه، بیرون دویدیم. شاید ۳۰-۲۰ هواپیما هم‌زمان در آسمان خرمشهر پرواز می‌کردند. زن و مرد و بچه همگی وحشت‌زده و هراسان به کوجه‌ها ریخته بودند. چند دقیقه بعد همگی بی‌اختیار به سوی نیزاری که در پشت منطقه مسکونی قرار داشت، هجوم بردیم. صدای انفجارهای ناشی از بمباران همه را تکان داد. دقیقاً معلوم نبود کجا را زده‌اند؛ اما از

طرف گمرک و نیروی دریایی دود غلیظی به آسمان بلند بود. رادیو را روشن کردیم تا ببینیم چه خبر است؛ اما بی فایده بود. انگار تمام کشور غافلگیر شده بود. از آن ساعت تا دو بعد از ظهر که رادیو از شروع رسمی جنگ توسط رژیم بعثی عراق خبر داد، صدبار مردیم و زنده شدیم. شب در مسجد جامع قیامتی بود. همه آمده بودند تا ببینند چه باید کرد...»^۱.

اشتباه صدام و حامیانش در حمله به ایران چه بود؟

صدام و حامیان او نمی دانستند که وقتی پای اعتقادات و استقلال سرزمین ایران در میان باشد، ملت ما آرام نمی نشیند و با تمام توان، ایستادگی و مقاومت می کند.

ارتش بعثی در تهاجم نظامی به کشور ما که در ۳۱ شهریورماه ۱۳۵۹ آغاز شد، بخش وسیعی از مناطق جنوب و غرب ایران را به اشغال خود درآورد. شما در نقشه روبه رو مناطق اشغال شده توسط متجاوزان را مشاهده می کنید.

ارتش بعثی در چه تاریخی تهاجم نظامی آغاز نمودند؟ در این تهاجم کدام قسمت ها اشغال گردید؟

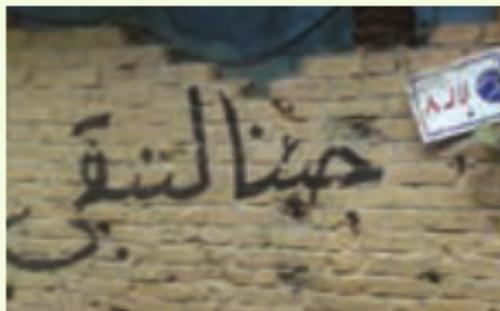
فعالیت (۲)

با استفاده از نقشه، شهرهای اشغال شده کشور عزیزمان در آغاز جنگ تحمیلی را نام ببرید.

خرمشهر - قصر شیرین - مهران - هویزه - بستان - موسیان

۱- کتاب پاییز ۵۹، انتشارات سوره مهر، صفحه ۵۷-۵۶

بیشتر بدانید

پس از سقوط خرمشهر، اشغالگران بر روی دیوارهای شهر نوشتند:

«جنا لنبقی» (آمده ایم تا بمانیم). مطبوعات رژیم متجاوز بعث نیز به صورت رسمی اعلام کردند. «محرره

(خرمشهر) سرزمین اجدادی ماست و نیروهای مسلح عراق آن شهر را برای ابد باز پس گرفتند». **خرمشهر مظهر چه چیزی در دوران دفاع مقدس برای مردم ایران شد؟**

پایداری و مقاومت مردمی خرمشهر **چرا خرمشهر مظهر پایداری و مقاومت مردم ایران در دوران دفاع مقدس شد؟**

فرمانده سپاه خرمشهر چه کسی بود؟

خرمشهر مظهر پایداری و مقاومت مردم ایران در دوران دفاع مقدس شد؛ زیرا مردم این شهر و رزمندگانی که از شهرهای مختلف ایران خود را به آنجا رسانیدند، در مقابل چند لشکر مجهز به توپ و تانک دشمن برای حفظ این شهر مقاومت کردند. فرماندهی سپاه خرمشهر بر عهده محمد جهان آرا بود که با ایثار و فداکاری ۳۴ روزه، خرمشهر را در

مقابل نیروهای بعثی محافظت کرد و در روزهای آخر مقاومت که نیروهایش بایستی سیم به جهان آرا اطلاع دادند که شهر در حال سقوط است، او با صلابت به آنها پیام داد که باید مواظب باشیم ایمنان سقوط نکند. یکی از آن رزمندگان، نوجوان سیزده ساله‌ای به نام بهنام محمدی بود که با وجود سن کم و جثه کوچک، مردانه در مقابل دشمن ایستادگی کرد و به شهادت رسید.

فعالیت (۳)

درباره نوجوان سیزده ساله خرمشهری، شهید بهنام محمدی گزارش مستند به همراه تصویر تهیه کنید و به صورت اسلاید در کلاس نمایش دهید. از منابع مختلف از جمله کتاب «خرمشهر در جنگ طولانی» استفاده کنید.

دستور شکسته شدن محاصره آبادان توسط چه کسی صادر شد؟ امام خمینی (ره)

در چنین وضعیتی امام خمینی رضی الله عنه به عنوان فرمانده کل قوا به نیروهای مسلح ایران دستور شکسته شدن محاصره آبادان را صادر کردند. با این پیام نیروهای رزمنده ارتش و سپاه به همراه رزمندگان بسیجی در مهر ماه ۱۳۶۰ در عملیاتی به نام «ثامن الائمه» برخی از مناطق اشغال شده را آزاد کردند و محاصره آبادان را درهم شکستند.

عملیات ثامن الائمه خودباوری و اعتماد به نفس فرماندهان و رزمندگان را افزایش داد و باعث شد تا نیروهای رزمنده با ایمان و توکل بر خدا در چند عملیات متوالی، بخش‌های دیگری از مناطق اشغال‌شده کشورمان را از متجاوزان پس بگیرند. **عملیات ثامن الائمه چه نقشی در روحیه فرماندهان و رزمندگان اسلام داشت؟**

بیشتر بدانید

پس از این عملیات‌ها دشمنان نیز اعتراف کردند که متجاوزان در مقابل ایمان و جهاد رزمندگان توان مقاومت ندارند.

«یک نیروی عجیب و غریب نظامی از سربازان حرفه‌ای، روحانیان، شبه نظامیان محلی و بچه‌های مدرسه‌ای سیزده ساله که همگی با یک التهاب اسلامی شدید به یکدیگر متصل می‌شوند، بن بست طولانی جنگ خلیج فارس را با تارومار کردن نیروهای سنگر گرفته عراقی شکستند»^۱.

آزادسازی خرمشهر

آزاد سازی مناطقی از خوزستان توسط چه افرادی صورت گرفت؟

پس از آزاد شدن مناطقی از خوزستان توسط رزمندگان ارتش، سپاه، نیروهای بسیجی و جهاد – سازندگی که با هدایت و رهبری امام خمینی انجام شد، ارتش صدام با دادن تلفات زیاد و به اسارت درآمدن بیش از ۱۸۰۰۰ نفر از نیروهایش، درهم شکست. سرانجام در تاریخ سوم خرداد ماه سال ۱۳۶۱ خرمشهر قهرمان آزاد شد و

خرمشهر در چه تاریخی آزاد شد؟

خرمشهر را خدا آزاد کرد

امام خمینی رضی الله عنه

۱- نشریه نیویورک تایمز، ۷ آوریل ۱۹۸۲ (۱۳۶۱/۱/۱۸)

پرچم مقدس جمهوری اسلامی ایران بار دیگر بر فراز گلدسته‌های مسجد جامع این شهر به اهتزاز درآمد. پس از شکسته شدن محاصره آبادان و آزادسازی خرمشهر، رزمندگان شجاع میهن با انجام عملیات‌های متعددی بخش‌های دیگری از مناطق اشغال شده کشورمان را از متجاوزان پس گرفتند و به تعقیب آنان نیز پرداختند.

فعالیت (۴)

با مراجعه به منابع معتبر و مستند درباره عملیات‌های دوران دفاع مقدس، جدولی مانند جدول زیر تهیه و کامل کنید. جدول خود را با ذکر منابع در انتهای آن، به دبیر مربوطه تحویل دهید. حداقل چهار عملیات بزرگ را فهرست کنید.

ردیف	نام عملیات‌های بزرگ دوران دفاع مقدس	زمان انجام عملیات روز / ماه / سال	رمز عملیات	خلاصه نتیجه عملیات
۱	ثامن الانمه	5 مهر 1360	نصر من ا ... و فتح قریب	بازیس گیری ساحل شرقی رود کارون
۲	فتح المبین	2 فروردین 1361	یا زهرا	بازیس گیری 2500 کیلومتر از خاک ایران
۳	خیبر	3 اسفند 1362	یا رسول ا ..	رسیدن نیروهای ایران به رود دجله
۴	رمضان	3 تیر 1361	یا صاحب الزمان ادراکنی	اسارت تعداد زیادی از نیروهای عراقی

منابع: قدس 1/ 24 خرداد 1364/ یا محمد رسول ا ... / آزاد سازی 200 کیلومتر از مرزهای ایران

جنگ هشت ساله ایران و عراق چگونه به پایان رسید؟

سرانجام به پیشنهاد سازمان ملل متحد برای برقراری آتش‌بس، جمهوری اسلامی ایران آمادگی خود را برای پذیرش قطعنامه اعلام کرد و در نهایت در مرداد ماه سال ۱۳۶۷ با پذیرش قطعنامه شماره ۵۹۸ توسط ایران و عراق، جنگ هشت ساله به پایان رسید.

در جنگ تحمیلی، ما خود را پیروز این میدان می‌دانیم؛ زیرا دشمن به اهداف زیر نرسید. اهداف دشمن عبارت بودند از: چرا ما خود را در جنگ تحمیلی پیروز می‌دانیم؟

- ۱- ساقط کردن نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران
- ۲- جلوگیری از صدور انقلاب اسلامی به کشورهای دیگر
- ۳- جدا کردن خوزستان از کشور
- ۴- حاکمیت بر اروندرود

ما دوران هشت ساله جنگ تحمیلی را «دفاع مقدس» می دانیم، زیرا مردم به خاطر اهداف زیر از کشور دفاع کردند:

۱- استقامت در برابر ظالمان برای اطاعت از فرمان خداوند با تبعیت از ولایت فقیه

۲- مقاومت به منظور حفظ دین، قرآن و انقلاب اسلامی

۳- دفاع برای حفظ استقلال و تمامیت ارضی کشور

۴- ایستادگی برای دفع تجاوز دشمن و رسیدن به صلح و امنیت

بیشتر بدانید

دانستنی های دفاع مقدس (۱)

- جنگ تحمیلی رژیم بعثی عراق علیه ایران ۲۸۸۷ روز به طول انجامید که طی آن هزار روز نبرد فعال صورت گرفت که ۷۹۳ روز آن حمله از سوی رزمندگان اسلام بود و ۲۰۷ روز از سوی ارتش متجاوز بعثی.
- در طول جنگ شمار ۳۸۱ هزار و ۶۸۰ نفر از نیروهای دشمن کشته و یا زخمی شدند و ۷۲ هزار نفر به اسارت نیروهای اسلام درآمدند.
- در این هشت سال ۳۷۱ فروند هواپیما و ۸۲ فروند بالگرد دشمن منهدم شد. ۱۷۰۰ دستگاه تانک و نفربر، ۴۸۰ قبضه توپ و ۳۳۶۳ دستگاه خودرو نظامی به غنیمت ایران درآمد و ۵۷۵۸ دستگاه تانک و نفربر، ۵۳۲ قبضه توپ و ۵۱۵۲ دستگاه خودرو نظامی دشمن منهدم شد.
- مقاومت رزمندگان اسلام سبب شد تا ذخایر ارزی عراق که در ابتدای جنگ، حدود سی میلیارد دلار بود، پس از شکست در عملیات بیت المقدس و فتح خرمشهر به صفر برسد و پس از پایان جنگ، این کشور بیش از هفتاد میلیارد دلار بدهی داشته باشد.
- در طول هشت سال دفاع مقدس حتی یک وجب از خاک میهن اسلامی ایران در دست دشمن باقی نماند و این افتخار در تاریخ ۴۰۰ سال گذشته ایران بی نظیر است.
- حدود ۵۰۰۰ نفر از اسرای عراقی به ایران پناهنده شده اند که توسط صلیب سرخ ثبت نام و تعداد زیادی از آنها در ایران تشکیل خانواده داده اند و تا قبل از سقوط صدام حاضر به بازگشت به کشورشان نبودند.

- طول مرز ایران و عراق ۱۳۳۶ کیلومتر است که با در نظر گرفتن رودخانه‌ها و هورالعظیم به ۱۵۹۱ کیلومتر می‌رسد.
- بیش از ۶۳ درصد از حملات دشمن به شهرهای کشور با هواپیما، ۳۲ درصد با توپخانه و در حدود ۵ درصد نیز با موشک صورت گرفته است.
- در طول جنگ، ۱۲۷ شهر از شهرهای کشور مورد تهاجم هوایی و موشکی قرار گرفته‌اند.
- شهر تهران در دوران جنگ شهرها ۹۲ بار مورد تهاجم هوایی و موشکی قرار گرفته است. در روزهای پایانی سال ۱۳۶۶ سومین جنگ شهرها علیه ایران آغاز شد و برای اولین بار موشک‌های عراقی که بُرد آنها به کمک متخصصان خارجی افزایش یافته بود، به شهرهای تهران و قم اصابت کرد.
- در گزارش هیئت اعزامی از طرف سازمان ملل که در تاریخ ۱۰ خرداد ۱۳۷۰ وارد تهران شدند، چنین آمده است: پنج استان ایران صحنه جنگ بوده و یازده استان مورد حمله قرار گرفته و ۵۰۰ شهر و ۴۰۰۰ روستا بر اثر جنگ خسارت دیده‌اند.

چگونه هشت سال دفاع مقدس به مردم ما اعتماد به نفس و خودباوری داد؟

دستاوردهای داخلی هشت سال دفاع مقدس

دستاوردهای داخلی دفاع مقدس فراوان است. شما دانش‌آموزان عزیز در این درس با شش مورد از آنها آشنا می‌شوید: **دستاوردهای داخلی هشت سال دفاع مقدس را نام ببرید**

۱- اعتماد به نفس و خودباوری: با توجه به اینکه اغلب کشورها از فروش امکانات دفاعی به ما

خودداری می‌کردند، به این نتیجه رسیدیم که باید توانمندی‌های خود را باور کنیم و با تکیه بر ایمان و توکل بر خدا و تلاش، نیازهای جنگ را برطرف و از میهن دفاع کنیم.

۲- تولد تفکر بسیجی: تفکر بسیجی در مدرسه عشق

و جهاد امام خمینی علیه السلام به وجود آمد و تربیت شدگان این مدرسه، زیباترین حماسه‌های ایثار و شهادت را در دوران دفاع مقدس خلق کردند.

۳- پیشرفت در صنایع دفاعی کشور: یکی از مهم‌ترین

برکات جنگ، تلاش‌های جوانان مؤمن میهن ما بود. ما در ابتدای جنگ برای ساخت یک گلوله معمولی هم ناتوان بودیم؛ اما در اواخر جنگ بسیاری از نیازهای دفاعی کشور را خودمان تامین می‌کردیم. ادامه این سیر پیشرفت باعث شد

هشت سال دفاع مقدس چگونه باعث کسب تجارب نظامی برای ارتشیان شد؟

که ما اکنون توان ساخت انواع تجهیزات دفاعی برای کشور، همچون موشک‌های دور برد را داشته باشیم.

۴- کسب تجارب مهندسی و صنعتی: حضور

کارشناسان داوطلب فنی و مهندسی در قالب جهاد سازندگی که وظیفه پشتیبانی، مهندسی و رزمی رزمندگان ارتش، سپاه و بسیج را برعهده داشتند و در ساختن سنگرهای چندمنظوره،

خاکریز و کانال در دوران دفاع مقدس فعال بودند، این موضوع باعث کسب تجربیات بسیار ارزشمندی برای رفع نیازهای اساسی و زیرساختی کشور در دوره سازندگی مانند ساخت سدها، بزرگراه‌ها، فرودگاه‌ها، پالایشگاه‌ها و... شد.

جنگ چگونه باعث ترویج فرهنگ ایثار و شهادت شد؟

۵- ترویج فرهنگ ایثار و شهادت: رزمندگان دلاور با فداکاری و ایثار در راه خدا، فرهنگ

دفاعی و آزادی خواهی را در جامعه جاودانه کردند و الگوی از خودگذشتگی برای انسان‌های مبارز و حق طلب شدند و به جهانیان ثابت کردند که با ایمان به خدا و سربند «یازها»، «یا حسین» و با شعار «الله اکبر» می‌توان در مقابل هر متجاوزی ایستادگی کرد.

۶- نقش آفرینی مساجد در دفاع از میهن: مساجد از ابتدای ظهور اسلام در نشر معارف

اسلامی نقش تعیین کننده‌ای داشته‌اند. در دوران دفاع مقدس، مساجد پایگاه بزرگی در ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، اعزام نیروهای بسیجی، جمع‌آوری کمک‌های مردمی و... برای کمک به مدافعان میهن بودند.

بیشتر بدانید

دانستنی‌های دفاع مقدس (۲)

- تعداد کل شهدای جنگ تحمیلی، طی آخرین آمار اعلامی از سوی بنیاد شهید و امور ایثارگران ۱۸۸ هزار و ۱۵ نفر بوده است.
- در دوران دفاع مقدس ۱۷۲۰۵۶ نفر در درگیری با دشمن و ۱۵۹۵۹ نفر در بمباران شهرها به شهادت رسیدند.
- در بین شهدای دفاع مقدس، شهدای کارمند ۲۱ هزار نفر، شهدای معلم ۳ هزار و ۷۲۸ نفر، شهدای دانش‌آموز ۳۶ هزار و ۱۶۷ نفر، شهدای روحانی ۲ هزار و ۷۵۷ نفر بوده‌اند.
- در دوران دفاع مقدس ۴۸۰۰۰ نفر از ارتشیان غیور جمهوری اسلامی ایران به شهادت رسیدند.

- جهادسازندگی در طول ۸ سال دفاع مقدس ۳۱۰۰ شهید، ۸۵۰۰ جانباز، ۸۶۶ آزاده و ۸۳ مفقودالایر تقدیم انقلاب اسلامی کرده است.
- شهدای اقلیت‌های مذهبی شامل: ۸۸ نفر مسیحی، ۹ نفر زرتشتی و ۱۶ نفر کلیمی است.
- در بین شهدای عزیزمان، ۱۸۵۵ شهید با ملیت عراقی، ۳۱۴ شهید با ملیت افغانی و ۲۹ شهید از ملیت‌های دیگر حضور دارند.
- در دوران دفاع مقدس ۸۵ هزار و ۲۲۲ نفر بسیجی از توده مردم به درجه رفیع شهادت رسیدند.
- میانگین سن شهدا ۲۲ سال بوده است. سن ۴۴ درصد شهدا ۱۶ تا ۲۰ سال بوده است. ۷۱ درصد شهدا مجرد بوده‌اند.
- زنان قهرمان ایران ۴۳۶۳ نفر شهید نیز تقدیم اسلام کرده‌اند که بیشتر آنها در بمباران و موشک باران شهرها به شهادت رسیده‌اند.
- در دوران دفاع مقدس ۲۲۸۰۸ نفر امدادگر و ۲۲۷۶ نفر زن به جبهه‌ها اعزام شدند.
- در طول دفاع مقدس ۳۲۰ هزار نفر از قهرمانان رزمنده با درصد بالایی جانباز شدند.
- در حال حاضر ۱۰۰ هزار جانباز شیمیایی در کشور وجود دارد و حدود ۸ هزار جانباز نیز در شرایط بحرانی‌اند.
- در دفاع مقدس حدود ۴۵ هزار نفر از رزمندگان اسلام به اسارت نیروهای عراقی درآمدند که مردم به آنها لقب آزاده دادند.
- در دفاع مقدس حدود ۲۵ هزار نفر مفقودالایر شدند که تاکنون پیکر مطهر نزدیک به ۲۰ هزار نفر از آنان با عملیات تفحص پیدا شده است.

باید راه آن‌ها را ادامه دهیم و پاسدار ارزش‌های الهی باشیم و در مقابل متجاوزین و ظالمین سکوت نکنیم.

فعالیت (۵)

از سه موضوع تحقیق زیر یکی را انتخاب و گزارش آن را به دبیر خود ارائه کنید.
 الف) ما چگونه می‌توانیم قدردان خون شهدا و ایثارگری جانبازان و آزادگان میهن خود باشیم.
 ب) اگر در بین اقوام و خویشان شما، همسایگان یا اهالی محل ایثارگری را می‌شناسید (رزمنده دوران دفاع مقدس، جانباز، خانواده معظم شهدا، آزاده) با او مصاحبه‌ای ترتیب دهید.
 ج) تحقیقی از زندگی نامه، آثار به جامانده و وصیت‌نامه یکی از شهدای روستا، شهر یا محله خود تنظیم کنید.

درستی و نادرستی جمالت زیر را مشخص کنید.

- 1- خرمشهر مظهر پایداری و مقاومت مردم ایران در دفاع مقدس شد. (ص)
- 2- نیروهای سپاهی و بسیجی کشور در زمان تهاجم صدام تجربه دفاع نظامی داشتند. (غ)
- 3- یکی از مهم‌ترین برکات جنگ، تلاش‌های جوانان مؤمن میهن ما بود. (ص)
- 4- تفکر بسیجی در مدرسه‌ی عشق و جهاد امام خمینی (ره) به وجود آمد. (ص)
- 5- رزمندگان دلاور با فداکاری و ایثار در راه خدا، فرهنگ دفاعی و آزادی‌خواهی را در جامعه جاودانه کردند. (ص)
- 6- مساجد از ابتدای ظهور اسلام در نشر معارف اسلامی نقش تعیین‌کننده‌ای داشته‌اند. (ص)

نرگس صفری

@moallemolom

درس ۵: هشت سال دفاع مقدس^۳

- ۱- چه حوادثی از سوی بیگانگان برای منحرف کردن یا از بین بردن انقلاب اسلامی قبل از جنگ ایران و عراق صورت گرفته است؟
- ۲- به چه علت ارتش کشور ما در آغاز حمله صدام از انسجام و استحکام دفاعی برخوردار نبود؟
- ۳- سپاه پاسداران از چه زمانی تاسیس شد و برای مقابله با یک تهاجم وسیع به کشور چه مشکلاتی داشت؟
- ۴- مهمترین هدف دشمنان از تهاجم نظامی به ایران توسط صدام چه بود؟
- ۵- تهاجم نظامی ارتش صدام در چه تاریخی و با اشغال چه مناطقی از کشورمان آغاز شد؟
- ۶- امام خمینی(ره) به هنگام آغاز تهاجم صدام به ایران برای تقویت روحیه ملت چه پیامی دادند؟
- ۷- از دلاوری های بهنام محمدی نوجوان ۱۴ ساله در پایداری شهر خرمشهر در طول هشت سال دفاع مقدس دو مورد نام ببرید؟
- ۸- چرا خرمشهر مظهر پایداری و مقاومت مردم ایران در طول هشت سال دفاع مقدس شد؟
- ۹- خرمشهر در چه تاریخی و پس از چند روز مقاومت به اشغال ارتش صدام در آمد؟
- ۱۰- صدام شهر خرمشهر را پس از اشغال، با چه نامی سرزمین اجدادی خود می نامید؟
- ۱۱- محاصره ی آبادان در چه تاریخی و با چه عملیاتی در هم شکسته شد؟
- ۱۲- فرمانده ی کل قوا در زمان محاصره ی آبادان چه کسی بود؟
- ۱۳- پس از کدام عملیات بن بست طولانی خلیج فارس شکسته شد؟
- ۱۴- آزاد سازی خرمشهر در کدام عملیات و چگونه به دست آمد؟

۱۵- چهار عملیات معروف رزمندگان پس از آزادسازی خرمشهر را نام ببرید؟

۱۶- در کدام عملیات شهر مرزی مهران از متجاوزان پس گرفته شد؟

۱۷- هر یک از مناطق زیر در کدام عملیات آزاد سازی شدند؟

الف) جزیره ی مجنون ..... ب) هورالهوریه ... ج) شلمچه ....

۱۸- جنگ هشت ساله ایران و عراق در چه تاریخی و با پذیرش کدام قطعنامه شورای امنیت به پایان رسید؟

۱۹- مهم ترین هدف دشمنان از تحمیل جنگ هشت ساله چه بود؟

۲۰- به چه دلایلی می توانیم ادعا کنیم در جنگ تحمیلی عراق ما پیروز بودیم؟

۲۱- چرا ما دوران هشت ساله ی جنگ تحمیلی را دفاع مقدس می نامیم؟

۲۲- دستاوردهای داخلی هشت ساله دفاع مقدس کدامند؟

۲۳- این جمله بیانگر کدام دستاورد جنگ هشت ساله ی دفاع مقدس است؟

«نیاز های ما باید به دست خودمان برطرف گردد.»

۲۴- چگونه مساجد در دوران هشت سال دفاع مقدس نقش آفرینی می کردند؟

۲۵- در دوران جنگ تحمیلی تعداد شهداء ، جانبازان و آزادگان چه میزان بود؟

۲۶- مردم مابا تحمل کدام خسارت ها توانستند میهن عزیزمان را از اشغال تجاوزگران پاک کنند؟

درس پنجم: دوران دفاع مقدس

ردیف	سوالات
الف	سوالات چند گزینه ای
۱	بارم هر سؤال ۰/۵ نمره می باشد. در چه عملیاتی محاصره شهر آبادان توسط رزمندگان اسلام شکسته شد؟ خیبر ثامن الانمه
۲	کدام یک از موارد ذیل از دستاوردهای داخلی ۸ سال دفاع مقدس می باشد؟ اثبات کارآمدی دین اسلام تولد تفکر بسیجی
۳	یکی از دستاوردهای دوران دفاع مقدس است. تشکیل بسیج دانش آموزی کسب تجارب نظامی تشکیل بسیج دانشجویی
ب	درستی یا نادرستی این جملات را مشخص کنید. بarm هر سؤال ۰/۵ نمره می باشد.
۴	در دوران ۸ سال دفاع مقدس، مساجد پایگاه بزرگی برای کمک به مدافعان میهن بودند.
پ	جای خالی را با عبارت مناسب پر کنید. بarm هر عبارت، ۰/۵ نمره می باشد.
۵	جدا کردن ..... از کشور یکی از اهداف دشمن در جنگ تحمیلی بود.
۶	شهر ..... مظهر پایداری و مقاومت مردم ایران در دوران دفاع مقدس شد.
ت	سوالات کوتاه پاسخ بارم هر مورد سؤال، ۰/۵ نمره (دو مورد = ۱ نمره)
۷	چرا ما دوران هشت ساله جنگ تحمیلی را دفاع مقدس می دانیم؟ (۲ مورد)
۸	دو مورد از دستاوردهای داخلی ۸ سال دفاع مقدس را نام ببرید؟
۹	چرا در جنگ تحمیلی، ما خود را پیروز میدان می دانیم؟ (۲ مورد) اهداف دشمن (ارتش بعث صدام) از حمله به کشور جمهوری اسلامی را بنویسید؟
۱۰	شهید بهنام محمدی رزمنده نوجوان ۱۳ ساله در کدام شهر از مناطق جنوبی کشور به شهادت رسید.
ث	به سوالات زیر پاسخ دهید. بارم هر سؤال، ۱ نمره می باشد.
۱۱	چرا صدام به ایران حمله کرد؟
۱۲	چرا خرمشهر مظهر پایداری و مقاومت مردم ایران در دوران دفاع مقدس نامگذاری شد؟
۱۳	در خصوص آزاد سازی خرمشهر توسط رزمندگان اسلام توضیح لازم را بدهید؟
۱۴	نقش مساجد در دفاع از میهن اسلامی را بنویسید؟